

מהרומה שהונחתה

אותה אחריה. ורק אז הניחה למרין בלום וגדוש לפרוך ודלגה על גבי המדרגות בעוד ירה מרחפת על פני המעקה. במהירות רבה הגיעה למטה ויצאה את הבית.

חמה של קיץ פגשה בחוץ ושגרה קרנים מפזרות על פניה. עדיין היה נעים אלא שתוך שעות מספר ישתרר שרב מיגע ומלאה.

החלה רותי מהלכת בצעדה הקלילים לעבר המשרד כשתיק העור הלבן הדוק הוטב מתחת לבית-שחיה. דקות מספר צעדה ברחוב צדי זה, ששלוה אופפתו, עד שפתנה אל עבר הרחוב הראשי. וכשגיעה לרחוב הומה זה נזכרה מיד (וכך מתארע כל יום באותה העת ובאותו מצב) במשרד. בעבודתה. במסמכים הרבים שיש להכין. באירועי האויב העלולים להופיע, כל אותם המכומות שיש למהר ולסור אליהם על עור שאפשר לו... כן, שיש עוד דקות מספר עד שתגיע למשרד ותהיה זו שעות מתמיהה להעסיק עצמה במחשבות ממין אלו דוקא עתה.

אי לכך העלימה עיניה ממרוץ המכוניות עלי כביש. אטמה אוניה מצפירותיהן הטרדניות והתרכובות בסקירת פניהם של עוברים ושבים, שמא יעלה בידה לצוד מישור ולהחליף עמו מלים ספורות.

מאז הבוקר שפתה עליה רוחה ולבה טוב עליה. וכל כך למה — תקשה להשיב בעצמה. והרי האוירה כל כך מתוחה. האנשים צופים לרקיע, יגיעים ואדישים. כל מעינים בחזיתות השונות מקום שם לוחמים יקרי ריהם. והיא... יודעת יודעת מדוע תעלו כה. אולי רקיע תכלכל זה, אולי גזון ירקרק זה האופף הכל ומשרה רוח טובה. או שמא היתה צעירה וקולטת ומראות עולם בצורה כה אופטימיסטית. או שמא בגין ראובן חברה. בגינו ובגין אהבה איתו. זה שנה תמימה הם מהלכים יחדיו וכבר ירגישו עצמם כנוג לכל דבר. ועוד; אלאמלחמה זה, מן הסתם, היו כבר מאורסים ושוב לא היו רק: „הולכים יחדיו.“ „האח! מה טוב לחיות!“

זחה דעתה עליה. לפתע רחש לבבה אהבה לכל היקום. מזומנה היתה לאמץ אל לבה המפרפר את כל האלמונים הללו המשתחכים משני עבריה, אנה ושוב, ולא ישינו לבם אל המתרחש בנפשה פנימה. אלאמלחמה סוגרי המנהג החברתי, חייכם, שהיתה פותחת בבקלה עליהם ופצתה. ממש משתגעת. עושה ככל העולה על רוחה ואפילו יראה הדבר נואל ומגוחך.

רגע. כמדומה שהיום יום א' הוא? בליל חמישי האחרון שהה אצלה. נטל חופשת ערב ובא אצלה. כך יעשה לא יאמת שיקבל חופשה כל שהיא. ובכלל, נוהג הוא לומר:

„יודעת את רותי שלי, טוב לו לאדם היודע לשם מה הוא יוצא לחופשה. אני למשל, יודע לשם מה.“ מלים פשוטות אלו ימלאו תדיר אושר וספוק רב ואפילו קורטוב של יוהרה. כי הרי אליה יתכן בדבריה. לעולם אינו בוש להודות כי הגיעו נתונים לה, שקועים בה. רק המלחמה הזו. ראובן השרוי בסכנות נפשות, האחריות המוטלת על כתפיו. אחריות לגורלן של עשר נפשות! האוירה הזו בעורף. ההם צעות הזדוניות. הדאגה ליום מחר. כל אלה שבהם כדי לצנן את חרותה. ברם, לעולם לא ישיבתו אשה. וגם ראובן, השרוי בקרבת מקום מוצא היה תדיר שהות בידו להצניץ לביתה מדי פעם בפעם. הנה, בליל חמישי בלן נפלא. מסרה לו את תשורתה — צמיד של כסף ושמך חקוק עליו. או אהב אותה מאד. בשל עצמה. בשל המתנה שהעניקה לו. ובשל ההפתעה שבדבר. סחו גם בדבר אפשרות עליו בירגה וכבר ראו עצמם מנותקים נתוק שלם למשך חודשים ימים עת יעשה בקורס ממיים. באותו ערב היטיבה להרגיש מה טוב לה לעזרה שחבר לה. רע שאפשר להסח עמדה. לאהוב עמו ביחד, ובכלל — הכל.

ונחה רותי מבטי העיניים ושבים. נטשה חלונות ראוה. התכבהה לרובלים-תגנים והתרכזה בה. בה בעצ' מה ובהרהוריה השפונים. בעצמה ובראובן. בשניהם ובאהבה אותם. טוב להרהר כך. משתיר טעם טוב בנשמה.

מי יתן ויודמן אצלה הערב לשעה קלה. היא תתפרקד, בגפה. בחדרה. תציף מבט על „הוא הלבן בשדות“, אך לא תקרא דבר בשניהם גם יחד. כולה דרוכה וקשובה תצפה לראות דמותו התמירה, שתפני החושניות וכל בבואו האהובה עליה כל כך. ואז באמת, אז יהיה נפלא.

כן. אלא שעד הערב נטיות בזו אחר זו שתיים עשרה שעות רצופות ו... כעת יש להוורו ולמהר לעבור.

נאצתה רותי קלות. העיפה מבט מרפרף מעלה, אל השעון הגדור עליה שם, ממרום. כוונה את שניהם ועמדה ללכת כאשר שמעה את קולו של אותו אדם, קרוב משלה:

„רותי, חכי רגע.“ נעמדה. הלן קרב. היה משהו במבט פני החוורים שהפחידה ומלאה לחלחלה ומגור. לפתע פקעה דומה כל גופה התוסס והרענן קפא לרגע. בהרגשה שקטה ואדישה, באטמוספירה של „לא איכפת“ שמעה את קולו:

„רותי, היום את לא הולכת לעבודה. בואי ונחזור הביתה. אנו הולכים ללילה של ראובן. הוא נפל בפעולה האחרונה. אתמול עם שחר.“

פרידה קצרה, שיממות פעלתניות הנפכות אותה לפרידה מתמשכת, אין סופית.

ואולם אתמול, היא היתה כל כך מבסוטים... כה עזות אהבה אותו...

נאמן לשיטתו הרביץ ראובן תורה לאנשיו. היה מתרועע אנה ושוב, ותוך שהיה מתקדם, מתפרץ וכובש היה זורק כלפי פיקודיו הוראות ופקודות. המ. — יוסקה, היה עומד כל אותה שעה בקודות הצפיות, בודק ובוחן, מסמן שגיאות ומציין הצלחות ומחליט כי יש להעיר תשומת לב חיליו על כך, בשעת המנוחה. לאחר זאת היה מדדה ומדלג בינות לשוחות המצויות בשפע בשטח האימונים, עומד ועורך בדיקה קפדנית גם לשאר הכתות הנוטרות, עד שלבסוף יקבצן יחדיו ויערוך התקפת-מחץ של כל המחלקה בראשותו.

משום מה, עבדו הפעם האנשים במין להט של חבה. הסתערו — הסתערו של מחץ, תוך התלהבות ואקססוזה, תוך קריאות וזעקות. דומה — קרב של ממש.

פני ראובן נהרו מאושר, כתתו היתה המצטיינת ביותר. אלא שפני יוסקה המ. נשארו חמוצים ורציניים וראובן הרגיש, כי דברים בגו. עומד להתחולל משהו ובוזמן הקרוב ביותר. אחרת לא היה יוסקה דופק בקצב כל-כך מהיר. היתה החמה מגביהה בפאתי מזרח ומרככת צנתו החודרת של בוקר. היתה החמה מגביהה עוד ועוד עד שהגיעה למרכז של שמים תכלכלות, ואז, כשהיתה הודעה נגרת ללא הפוגה, כשהיו הפנים מסמקים והולכים מלהט החמה, נפל הדבר.

כמחצית השעה לפני הסיום הרגיל באה הודעה דחופה ממשרד מטה הפלוגה:

„על כל מפקדי המחלקות להפסיק את האימונים, לחזור עם אנשיהם ולקבצם בשטחי המגורים. לאחר זאת על המ.מ. להתייצב מיד במשרדו של המ.מ. תתום: ס.מ.פ.“

הוכרו מצבי-הכן לאלתר. ועל המכיים הוטל לדאוג לאנשים ולהולכים בסך לחזור האוכל.

מכיון שמתח האוימים היה גבוה מאז הבוקר, ירדו טוראים לסוף דעתה של הודעה סתומה זו ומיד החלו מתלחשים:

„חברה, מכינים לנו עבודה הגונה. זה ימים מספר שלבי מרגיש כי פעולה מתקרבת.“

„הדבר היה ידוע גם לי, אלא שהשאלה היא לאן נצא. אני חושב שהכפר א' הוא המטרה. ומדוע לא? ראו, שני כפרים שלנו נטוים משני עבריו, אפשר לערוך פעולת איגוף.“

„הנה. אתה טועה. הכפר הערבי א' משתרע על גבעה וכמוהו כמבצר. לדעת הכפר ג', המטריד את ישובינו בסביבת משק „צפרירים“ הוא העומד על הפרק.“

„הבלים. כולכם מדברים דברי הבל. תבינו! סתם מותחים אותו. תמרון מטעם המגיד ותו לא. הלן רוצה להוכיח עד כמה מאיר כשרון ההערכות שלנו...“ ראובן הניח לפיקודיו להמשיך בלהגם ונכנס לחדרו. אפפה אותו לאות של פתע. וזאת בעטים של אימונים, או שמא בעטיה של התרגשות התוקפת אדם כאשר מתחרר לו, כי דבר גדול עומד להתרחש.

נטל את הצרור שהביא עמו בבוקר והחל מגיה במקומם חפצים: לבנים, סדינים, מגבות. הכל מצהיר בצחור. וכל זאת נטל לעצמו חלק אלה שהשאר בבית החיבים מרוק ושטיפה הגונה. ותוך שהיה מערם חפציו ומקבצם צבורים-צבורים, העביר לגדר עיניו דמויותיהם של עשרת פיקודיו. עשר נפשות הנחונות בידו. נטל אחריותו המעיק על הנשמה. כל אחד מהם על סגולותיו ומגרעותיו; בשעות קרב ובשעות של צורך דחוף במתן תושיה. יתרונות של משמעת מופתית ואמון לגבול.

הוציא את כל המסמכים ושאר תעודות המצויות בכיסיו בשפע, והניחם במלתחה. לפתע עלה בדעתו מה, חזר והוציא חפצית ניירות אחת, שפשפ ודלה מספר תמונות. תמונות הוריו, אחיו, נערתו, הפד בתן והפך בתן עד שזכר כל תו ותג של הפנים היקרות לו. ראשית הניח מידו את תמונות המשפחה. נעץ מבטו בפניה של רותי והזין עיניו בעליצות השופעת מתמונה פשוטה זו. לבסוף הניח אף אותה. לרגע שקע במחשבות, אולם התנער מיד. אסור להן למחשבות, שירככו את לבו. מי יודע, אולי יצטרך עוד לכל כוח השכנוע והבטחון העצמי. הבטחון להשלוט בעצמו גופא, הבטחון להשלוט באנשיו והבטחון להצלח.

לאחר שעתים של צפיה שב יוסקה המ.מ. בליות סגנו ואסף את המכיים שלו. כל הנוכחים היו שקטים ושלמים. כולם ידעו מה יאמר פה בעוד רגע. הודעת כאלו קבלו לא פעם. וגם, וזה, לא נפשותיהם תור השעתיים שחלפו. לכן קבלו בצורה הרגילה את הודעתו של יוסקה:

„חברה, הכונו! הכינו את כל המרץ! הערב אנו יוצאים לפעולה!“

ב. בעורף. יום ראשון 23 בחודש

בניחוחת פתחה רותי את הדלת ובעדנה נעלה

א. בחזית. יום ששי 21 בחודש

נורד אופנוע על פני הכביש, פרץ בסערה אל עבר משטח הבטון גדולה-מדידות (הוא רחבת המסדרים) מהר וחפזו אל קצהו המערבי, שם יודק צריפון מטהר הפלוגה, ונעצר בבלימת-פתע. מיד שגר ראובן רגליו הגמלוניות, קפץ ושמש את המשענת, הסט והזיח את האופנוע לאחור וכשנוכח כי עומד הוא יציב על עמדו, זנחו ודלג אל עבר חדר-מגורו, — הוא משכן המכיים של מחלקה א'.

רק פתח קמעה את הדלת, בעוד שבאזניו עדיין מהדדים אחרוני האקורדים של צויתת המוטור, הסתערה לחלל האויר שאגתו של איציק הסמ"מ:

„ראובן! לכל השדים! כמעט שיצאה נשמתו מרוב צפיה!“

התקרב, העלה חיור על שפתיו ואמר בנחת:

„האלן ראובן, כיצד בלית? כפי שעניי רואות אתה נראה מבסוט.“

„איציק, אתה הורג. שאגתך גרועה מפגז של שלשה אינץ.“

„בלעתי הבוקר מספר ביצים נוספות, יש להכין את הגרון. תכנית האימונים היום מגוונת למדי.“

„לעזאזל, מדוע אינם מניחים לאדם לשאוף רוח ימים מספר?“

„ראובן, ראובן, שאלות של תם שואל הנה. נו, זה יספיק. יש לגשת לעבודה. צריך לקחת את הכתה ולצאת לאימונים. האכלת?“

„כן, ודאי.“

„הידועה לך תכנית האימונים להיום?“

„בהחלט. המ.פ. הסביר לי זאת אמש.“

„אם כך סיים את סידורך וגש לאסוף את האנשים. אבל בחייתך הודרו!“

ראובן הניח את חפציו ומהר אל עבר משכן פיקודיו. מעבר חדרה-אוכל השתרכה, לאורכם של השבילים הפתלתולים אחרוני הסועדים. היו מהלכים להם בודו אל בתלת ותוך מהלכם ישיקו בכליהם הצלילים שהסתלסלו הצטרפו יחדיו ויצרו קומפוזיציה מקורית, צורמת.

שוב יש לצאת לעבודה! והן זה עתה חזר מחופשת הלילה. אותן שעות מספר שהתיר לו המ.פ. להנאות. אמש טרח לילך אצל מפקדו, עמל ובלבל דעתו של זה, עד שהלן נעתר ופסק לו לילה של שהיה מחוץ למחנה. היה זה הישג של ממש! נו, שערו בנפשכם, לסחוט לילה שלם ממפקד הפלוגה!

כמעט ולא יאומן! ואז הסתער על האופנוע, הדליק את המכונית וסס מבלי להרפות, במתח של 100 לשעה. סופו שהגיע לביתו תוך מחצית השעה הראשונה.

עוד הוא שקוע בהרהוריו וכבר ראה עצמו עומד ליד משכן פיקודיו. אנשיו עמדו מוכנים וחכו לבאות, אי לכך ערכם מיד והולכים אל שדה האימונים. כשהגיעו סקר חטופות את השטח, הושיבם לידו והסביר להם היטב את תכנית האימונים ומטרתה. והמטרה היתה — על הטוראים לעבור על אימוני הקרב למיניהם. וכיצד זה מופיע שם, שחור על גבי לבן, בקבודות היום של מפקד הגדוד:

„מ.פ. — 08.00 — 12.00 — אימונים.“

ואימונים — למען: לך, טול טוראך והחזר בעקביות לכל אברי גופם תורתה של מלחמה. עד כאן פקודת המגיד. אלא שהמ.פ. הוסיף משלו ופירט: „ערוך חזרה על תרגולת קרב, ותן להם פריצה לשטח בנוי וכבוש בנינים.“ ומיד עלה בדעתו כי משהו מתחשק ועומד להתחולל. אלא, שבינתיים עמדו החיילים מושיגים ורעננים ויש להוכיח כמה פרטים פרטי פרטים נשמטו מזכרונם מעת הפעולה האחרונה. ובכלל ידוע הדבר לכל בר בי רב:

„ישיבה של בלילה מרפה איברים.“

ומי יודע, אולי טובים הם האימונים. ולאו דוקא משום אמיתותה של סיסמת המגיד:

„זינע חוסכת דם.“

כששקע הנה באימוניו שוכת אתה עולם ומלואו.

העבודה הרבה המוטלת עליו אינה מניחה כל שהות בידו להרהר קמעה גם על הבית. המשפחה, הנצעה. משטששים ונמוגים כל הגעגועים הסמיריים המרסטים בלב בזמן של בלילה. וכיון ששוכת אתה כל זאת, יש לחופשה הקצרה שמקבל אתה לפתע, טעם אחר. חריף ועז יותר.

הנה, אמש כשחזר הביתה נגעה עד לבו התרגי שותה של אמו, ואפילו הכעיסתו, משום מה, בהתרו צעות הבלתי פוסקת והשאלות הטרדניות:

„ראובן, אתה רעב, האם חפץ אתה לשותות דבר מה או שמא אינך מרגיש טוב?“ והאב, יושב ליד השולחן ומנסה לחדור בשיחתו השלוה, אל מתחת למעטה החשיבות של דברי הנה ולדלות משם מספר עובדות-אמת ממה שעושה הנה, ומה שתוקטנה. וכלום אפשר להאמין לו כי רק באימונים יעסוק ותו לא?

כן. ואז עזב את הבית ורק אל רותי. רותי הנערה שלו. אין כמוה עלי אדמות. שד ולא בחורה. מעין לא אכזב של עליצות, להט חיים.

שרויים היו אמש במין תמיסה של אושר וחזרה. וכשתפסו לתוך תוכה של תשוקה, נבעה זו מתוך אהבה כנה הדדית, מתוך געגועים עזים. געגועים של